

Cerebrālā infarkta iznākumu un insulta vienībā pavadītā laika izvērtēšana pacientiem līdz 50 gadu vecumam

*Dina Jeršova¹, Līda Kande², Diāna Stepanova-Mihailova²,
Sergejs Korogodovs¹, Ilga Ķikule³*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Tālākizglītības fakultāte, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

³ Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, Neuroloģijas klīnika, Latvija

Ievads. Cerebrālais infarkts jauniem pacientiem sastopams 10–14 % gadījumos (Renna et al., 2014). Tas rada lielu ekonomisko slogu sabiedrībai: tiek zaudēti gadi produktīvajā vecumā un palielinās veselības izmaksas. Pacienti ar akūtu cerebrālo infarktu tiek ārstēti insulta vienībās, kur tiek nodrošināta specializēta multidisciplināra palīdzība.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir izpētīt cerebrālā infarkta iznākumu atkarībā no insulta vienībā pavadītā laika pacientiem līdz 50 gadu vecumam. Pacienti tika izvērtēti pēc NIHSS un modificētas Rankina skalas, iestājoties un izrakstoties no stacionāra. Starpība starp NIHSS un modificēto Rankina skalu tika salīdzināta ar insulta vienībā pavadīto dienu skaitu. Darba laikā tika apkopotas un analizētas visas Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionāra "Gaiļezers" arhīvā pieejamās pacientu medicīniskās dokumentācijas vecuma grupā no 18 līdz 50 gadiem no 2012. līdz 2015. gadam ar diagnozi "Cerebrāls infarkts". Iegūtie dati tika apstrādāti SPSS Statistics programmā.

Rezultāti. Tika izanalizēta medicīniskā dokumentācija 152 pacientiem. No tiem 57 ārstējās insulta vienībā.

Pavadot insulta vienībā vienu dienu, modificētās Rankina skalas (mRS) vērtējums, salīdzinot izrakstīšanās un iestāšanās skaitļus (Δ mRS), 60 % pacientu palika neizmainīts, 20 % gadījumu samazinājās par 2 ballēm, bet 20 % palielinājās par 1 balli. Pēc divām insulta vienībā pavadītām dienām Δ mRS 28,6 % pacientu samazinājās par 1 balli un 28,6 % samazinājās par 2 ballēm. Pēc trim dienām – Δ mRS 37,55 % pacientu palika neizmainīts un 37,55 % samazinājās par 1 balli, pēc četrām dienām – 37,5 % pacientu Δ mRS samazinājās par 1 balli, 25,9 % pacientu palika nemainīgs, 22,2 % samazinājās par 2 ballēm, 7,4 % samazinājās par 3 ballēm, 3,7 % samazinājās par 4 ballēm, 3,7 % samazinājās par 6,5 ballēm. Pēc piecām insulta vienībā pavadītām dienām Δ mRS 50 % pacientu samazinājās par 1 balli, 40 % neizmainījās, 10 % samazinājās par 2 ballēm. Rezultāti nav statistiski nozīmīgi, $p > 0,05$.

Pavadot insulta vienībā vienu dienu, NIHSS rādītājs, salīdzinot izrakstīšanās un iestāšanās skaitļus (Δ NIHSS), 40 % pacientu samazinājās par 2 ballēm, 30 % samazinājās par 3 ballēm, 20 % neizmainījās. Pēc divām insulta vienībā pavadītām dienām 57,1 % pacientu Δ NIHSS samazinājās par 4 ballēm, 14,3 % samazinājās par 3, 14,3 % par 2, 14,3 % neizmainījās, bet pēc trīs dienām 25 % pacientu rādītājs samazinājās par 2 ballēm, 12,5 % par 2,5, 12,5 % par 3, 12,5 % par 5, 12,5 % par 10 ballēm. Pēc četrām dienām 22,2 % pacientu Δ NIHSS samazinājās par 2 ballēm, 11,1 % par 3, 3,7 % par 4, 7,4 % par 5, 14,8 % par 6, 3,7 % par 8, 3,7 % par 9, 7,4 % par 10 ballēm, bet neizmainījās 3,7 %, palielinājās 3,7 % par 1,5, 3,7 % par 2, 3,7 % par 3 ballēm. Pēc piecām pavadītām dienām insulta vienībā 40 % samazinājās par 2 ballēm, 10 % par 3 ballēm, 20 % par 4 ballēm, 10 % par 1,5 un 10 % par 1 balli, bet diemžēl 10 % palielinājās par 4 ballēm. Rezultāti nav statistiski nozīmīgi, $p > 0,05$.

Secinājumi. Izpētot pacientu ar cerebrālā infarkta diagnozi insulta vienībā pavadīto dienu skaitu un salīdzinot to ar Δ mRS un Δ NIHSS, var secināt, ka insulta vienībā pavadīto dienu skaits daudz neietekmē cerebrālā infarkta iznākumu.